

ŠTÚDIUM ŠTUDENTOV SO ŠPECIFICKÝMI POTREBAMI NA ŽILINSKEJ UNIVERZITE V ŽILINE

Podľa zákona o vysokých školách má každý právo študovať na vysokej škole zvolený študijný program, ak splní základné podmienky prijatia na štúdium a ďalšie podmienky určené vysokou školou.

Žilinská univerzita v Žiline vytvára všeobecne prístupné akademické prostredie a zodpovedajúce podmienky štúdia pre študentov so špecifickými potrebami (ďalej len „študent so ŠP“) bez znižovania požiadaviek na ich študijný výkon.

Pri určovaní týchto podmienok zaručujeme rovnaké práva pre všetkých uchádzačov o štúdium a v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia z dôvodu veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, rasy, farby pleti, zdravotného postihnutia, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, náboženského vyznania alebo viery, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

Podľa § 100 ods. 9 zákona o VŠ a vyhlášky MŠVVaŠ SR o minimálnych nárokoch študenta so SP (s účinnosťou od 1.9.2013) pôsobia na Žilinskej univerzite v Žiline koordinátori pre študentov so ŠP a to univerzitná koordinátorka a na jednotlivých fakultách pôsobia fakultní koordinátori (ich zoznam sa nachádza v prílohe).

Poslaním koordinátorov pre študentov so ŠP je organizačná, koordinačná, informačná a manažérska činnosť zameraná na vytváranie prístupného akademického prostredia, objektívne vyhodnocovanie špecifických potrieb študentov a vytváranie zodpovedajúcich podmienok pre študentov so ŠP bez znižovania požiadaviek na ich študijný výkon.

Vyhláška MŠVVŠ SR č. 458/2012 Z. z. o minimálnych nárokoch študenta so ŠP uvádza minimálne nároky na **podporné služby** študentov so ŠP z hľadiska priestorových a materiálnych nárokov a z hľadiska nárokov súvisiacich so štúdiom. Minimálne nároky stanovuje podľa skupín študentov so ŠP uvedených v § 100 ods. 2 zákona o VŠ.

1. SOM ŠTUDENT SO ŠPECIFICKÝMI POTREBAMI

Za študenta so ŠP sa podľa § 100 ods. 2 zákona o VŠ považuje študent

- a) so zmyslovým, telesným a viacnásobným postihnutím,
- b) s chronickým ochorením,
- c) so zdravotným oslabením,
- d) s psychickým ochorením,
- e) s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
- f) s poruchami učenia.

Do skupiny osôb so špecifickými potrebami patria uchádzači o štúdium a študenti so zdravotným znevýhodnením a s poruchami učenia. Študentom so zdravotným znevýhodnením je študent:

- so zdravotným postihnutím (postihnutie zrakové, sluchové, telesné, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami alebo s viacnásobným postihnutím), ktoré v interakcii s rôznymi prekážkami sociálneho prostredia bráni rovnocennému zapojeniu študenta do procesu vzdelávania a dosahovaniu požadovaných výsledkov v porovnaní so študentom bez zdravotného postihnutia;
- s chronickým ochorením, psychickým ochorením a zdravotným oslabením krátkodobého, dlhodobého alebo trvalého charakteru, z dôvodu ktorých potrebuje primerané úpravy a podporu pri vzdelávaní.
- študenti s poruchami učenia majú ťažkosti s nadobúdaním a prezentovaním poznatkov, a preto sú pri vzdelávaní významne znevýhodnení.

Uchádzači a študenti so ŠP sú v dôsledku svojho zdravotného znevýhodnenia alebo porúch učenia v kombinácii so sociálnymi faktormi, ktoré z nich vyplývajú, znevýhodnení v prístupe k vysokoškolskému vzdelaniu. Pre prekonanie uvedeného znevýhodnenia sú odkázaní na primerané úpravy a podporné služby bez znižovania nárokov na ich študijné výsledky.

Na účel rozhodovania o priznaní štatútu študenta so ŠP podľa príslušnosti k niektorej zo skupín uvedenej v § 100 ods. 2 zákona o VŠ sú jednotlivé kategórie charakterizované nasledovne:

- Študent so zmyslovým, telesným a viacnásobným postihnutím

Za študenta so zmyslovým, telesným a viacnásobným postihnutím sa považuje študent s postihnutím zraku (nevidiaci a slabozraký), sluchu (nepočujúci a nedoslýchavý), s telesným postihnutím (s postihnutím dolných končatín a s postihnutím horných končatín, jemnej motoriky) a študent s viacnásobným postihnutím.

- Študent s chronickým ochorením

Za študenta s chronickým ochorením sa považuje najmä študent s cystickou fibrózou, epilepsiou, sklerózou mutiplex, po transplantácii orgánu alebo tkanív, srdcovo-cievny ochorením, neurologickým ochorením, ako i s inými progresívnymi ochoreniami, čo môže vyžadovať častú, resp. dlhodobú a nepravidelnú práceneschopnosť alebo negatívne ovplyvňovať schopnosť štúdia v bežných podmienkach.

- Študent so zdravotným oslabením

Za študenta so zdravotným oslabením sa považuje študent v stave dlhodobej choroby a následného zdravotného oslabenia, rekonvalescencie alebo so zníženou odolnosťou voči chorobám, či tendenciou k recidíve choroby alebo študent s ohrozením zdravia v dôsledku vplyvu nevhodného prostredia, nevhodného životného režimu, nesprávnej výživy. Takýto študent z dôvodu zdravotného stavu si vyžaduje osobitné podmienky pri vzdelávaní.

- Študent s psychickým ochorením

Za študenta so psychickými ťažkosťami alebo ochorením sa považuje študent, u ktorého aktuálny psychický stav alebo dlhodobejšia porucha psychického zdravia ovplyvňuje schopnosť plniť si študijné povinnosti v štandardnom režime (problémy s organizovaním štúdia a manažovaním svojich študijných povinností).

- Študent s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami

Za študenta s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami sa považuje najmä študent s poruchou autistického spektra bez duševnej zaostalosti (napr. Aspergerov syndróm), ktorý ovplyvňuje jeho schopnosť plniť si študijné povinnosti v štandardnom režime.

- Študent s poruchami učenia

Za študenta s poruchami učenia sa považuje študent s dyslexiou, dysortografiou, dysgrafiou, dyskalkúliou, a pod. Špecifické poruchy učenia je všeobecný termín označujúci skupinu porúch prejavujúcich sa výraznými ťažkosťami pri čítaní, písaní, počítaní, počúvaní a komunikácii.

2. ZÍSKANIE ŠTATÚTU ŠTUDENTA SO ŠP A PODPORNÉ SLUŽBY

Poskytnutie podporných služieb nie je automaticky nárokovateľné.

Študent, ktorý chce získať štatút študenta so ŠP a využívať primerané podporné služby, predkladá koordinátorovi svojej fakulty (resp. študijnej referentke svojej fakulty) na účely vyhodnotenia jeho špecifických potrieb a rozsahu podporných služieb pre štúdium „**Žiadosť o zaradenie do evidencie študentov so špecifickými potrebami**“. ktorej súčasťou sú:

- súhlas s vyhodnotením svojich špecifických potrieb,
- lekárske vysvedčenie nie staršie ako tri mesiace ktorým je lekársky nález, správa o priebehu a vývoji choroby a zdravotného postihnutia alebo výpis zo zdravotnej dokumentácie, alebo
- v prípade poruchy učenia alebo komunikácie, vyjadrenie psychológa, logopéda, školského psychológa, školského logopéda alebo špeciálneho pedagóga (alebo iného registrovaného subjektu príslušnej odbornej spôsobilosti).

Žiadosť študent podáva spravidla na začiatku akademického roka. Žiadosť možno podať aj v ktorejkoľvek fáze počas štúdia, priznanie primeraných úprav a podporných služieb však nemá spätnú platnosť, závisí od vyhodnotenia špecifických potrieb študenta a podlieha schváleniu dekana.

Fakultný koordinátor vyhodnotí špecifické potreby študenta a určí primerané úpravy a podporné služby. Sprevádza študenta počas celého štúdia- pomáha študentovi so ŠP pri kontakte s jeho učiteľmi, napr. pri tvorbe rozvrhu, pri získavaní prístupnej študijnej literatúry, pri dohode o vhodných formách komunikácie a pod.

Študent so ŠP sa rozhodnutím dekana o priznaní štatútu študenta so ŠP preukazuje pri styku s pedagógmi a ďalšími pracovníkmi univerzity podľa potreby.

Študent so ŠP má podľa rozsahu a druhu špecifickej potreby **nárok na podporné služby** najmä na:

- a) upravené podmienky na prijímacie skúšky,
- b) možnosti využívania špecifických vzdelávacích prostriedkov a podporných technológií,
- c) individuálne vzdelávacie prístupy, najmä individuálna výučba vybraných jednotiek študijného programu pre študentov so zmyslovým postihnutím,

- d) osobitné podmienky na vykonávanie študijných povinností bez znižovania požiadaviek na študijný výkon,
- e) odpustenie školného v odôvodniteľných prípadoch, ak ide o štúdium dlhšie ako je štandardná dĺžka príslušného študijného programu.

3. SOM UCHÁDZAČ SO ŠPECIFICKÝMI POTREBAMI

Ak je súčasťou schopností na štúdium prijímacia skúška, uchádzačovi so špecifickými potrebami sa na jeho žiadosť na základe vyhodnotenia jeho špecifických potrieb určí forma prijímacej skúšky a spôsob jej vykonania s prihliadnutím na jeho špecifické potreby.

Uchádzačovi so špecifickými potrebami sa odporúča v dostatočnom predstihu kontaktovať koordinátora fakulty za účelom poradenstva pri výbere odboru štúdia a rozsahu podporných služieb. V súvislosti s tým uchádzač poskytne koordinátorovi dostatočné informácie o svojich obmedzeniach a potrebách. Berie do úvahy podmienky štúdia a vlastné predpoklady na zvládnutie študijných povinností.

Uchádzač so ŠP pre určenie špecifických potrieb počas prijímacej skúšky vyplní **„Žiadosť o úpravu formy a spôsobu vykonania prijímacej skúšky s prihliadnutím na jeho špecifické potreby“**, ktorej súčasťou je:

- lekárske vysvedčenie nie staršie ako tri mesiace ktorým je lekársky nález, správa o priebehu a vývoji choroby a zdravotného postihnutia alebo výpis zo zdravotnej dokumentácie, alebo
- v prípade poruchy učenia alebo komunikácie, vyjadrenie psychológa, logopéda, školského psychológa, školského logopéda alebo špeciálneho pedagóga (alebo iného registrovaného subjektu príslušnej odbornej spôsobilosti).

Vyplnenú žiadosť doručí spolu s písomnou prihláškou na štúdium na študijné odd.

Študijné oddelenie fakulty eviduje všetkých uchádzačov, ktorí písomne deklarovali – potvrdením o zdravotnom stave a/alebo poruche učenia akýkoľvek druh, typ a stupeň svojho zdravotného postihnutia, či znevýhodnenia.

4. ŠPECIÁLNE PRACOVISKO PRE ŠTUDENTOV SO ŠP:

V rámci podpory štúdia študentov so ŠP bolo v Univerzitetnej knižnici Žilinskej univerzity v Žiline vytvorené **Špeciálne pracovisko pre študentov so ŠP**. Pracovisko pre študentov so ŠP je rozdelené na študijnú a oddychovú zónu.

Študijná zóna je vybavená ergonomickými stoličkami, polohovateľnými pracovnými stolmi, počítačovou zostavou (ergonomická PC myš Handshoe Wireless, Optimax RF Trackball/Wireless, PC myš Evoluent 4 /USB pravák, ľavák, špeciálne klávesnice JUMBO XL II Qwerty, Bigkeys LX Qwerty) so slúchadlami s pripojením na internet a skenerom. Súčasťou počítača je špeciálny počítačový program umožňujúci vytváranie myšlienkových máp a prácu s nimi. Ďalším špeciálnym softvérom je program na diktovanie textu priamo do počítača.

Súčasťou Pracoviska pre študentov so ŠP je **oddychová zóna** s polohovateľným vyklápacím kreslom, ktoré umožňuje ovládačom nastaviť si ľubovoľnú polohu sedenia, samozrejmosťou je pitný režim. Oddychový kútik využívajú študenti, ktorí dochádzajú na celý deň do školy a potrebujú miesto na oddych a podanie liekov.

Študenti so ŠP v rámci podporných služieb môžu využiť čiastočný bezbariérový prístup k učebniciam, možnosť výpožičky elektronickej čítačky kníh, zapožičanie literatúry prednostne na predĺžený čas a taktiež aj bezplatné zhotovenie kópii študijných textov. Študentom je zabezpečená pomoc pri práci s knižnično-informačným systémom Dawinci.

Zamestnankyne knižnice s radosťou pomôžu s obsluhou počítača, prinesú potrebnú literatúru a poskytnú ďalšie služby pre uľahčenie práce daným študentom. Pracovisko je študentom sprístupnené počas otváracích hodín Univerzitetnej knižnice.

V rámci Univerzitetnej knižnice je pre študentov so ŠP zabezpečený **bezbariérový prístup využitím nájazdovej rampy a bezplatné parkovacie miesta** v blízkosti vchodu do budovy.

5. UBYTOVANIE A STRAVOVANIE ŠTUDENTOV SO ŠP:

Študenti so ŠP majú nárok na prednostné ubytovanie v ubytovacích zariadeniach Internáty Veľký Diel a Internáty Hliny.

Študent so ŠP **v dostatočnom predstihu kontaktuje** koordinátora fakulty pre študentov so ŠP s požiadavkou o prednostné ubytovanie. V žiadosti o ubytovanie študent uvedie informáciu, že vlastní štatút študenta so ŠP (resp. si podal kompletnú žiadosť o zaradenie do evidencie študentov so ŠP, vlastní preukaz ŤZP).

Študenti so ŠP majú nárok na prednostné stravovanie.

Využívajú **bezbariérový vstup** do stravovacieho zariadenia Veľký Diel- Nová menza, Vysokoškolákov 26, 010 08 Žilina (vchod od Univerzitetnej knižnice, vstup sa nachádza napravo od hlavného schodiska). K bezbariérovému vstupu je možný priamy prístup autom. Tento vchod je pre bežných študentov uzamknutý, študent so ŠP zatelefonuje na mobilné číslo stravovacieho zariadenia **0917 230 031** a dohodne si podmienky využívania bezbariérového vstupu a prednostnej obsluhy.

V prípade akéhokoľvek problému počas štúdia resp. nespokojnosti (napr. s podpornou službou, stravovaním, iné...) študent so ŠP má možnosť obrátiť sa priamo na univerzitnú koordinátorku pre študentov so špecifickými potrebami:

Kontakt:

PhDr. Katarína Gažová, č.t. 041/ 513 50 38

katarina.gazova@uniza.sk